

Clostridium difficile – současné možnosti léčby

Vítek P., Mikoviny Kajzrlíková I., Olbrechtová M., Zela O.

Obsah sdělení

Klinický význam onemocnění a jeho formy

Diagnostika a současné léčebné možnosti

Závěry pro praxi

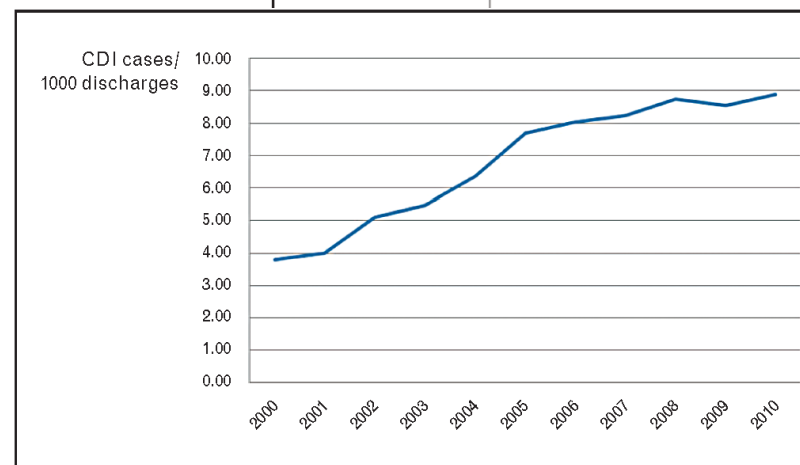
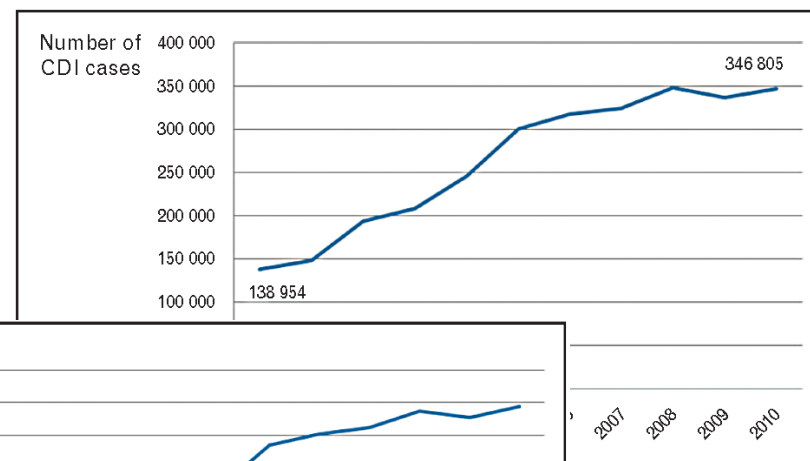
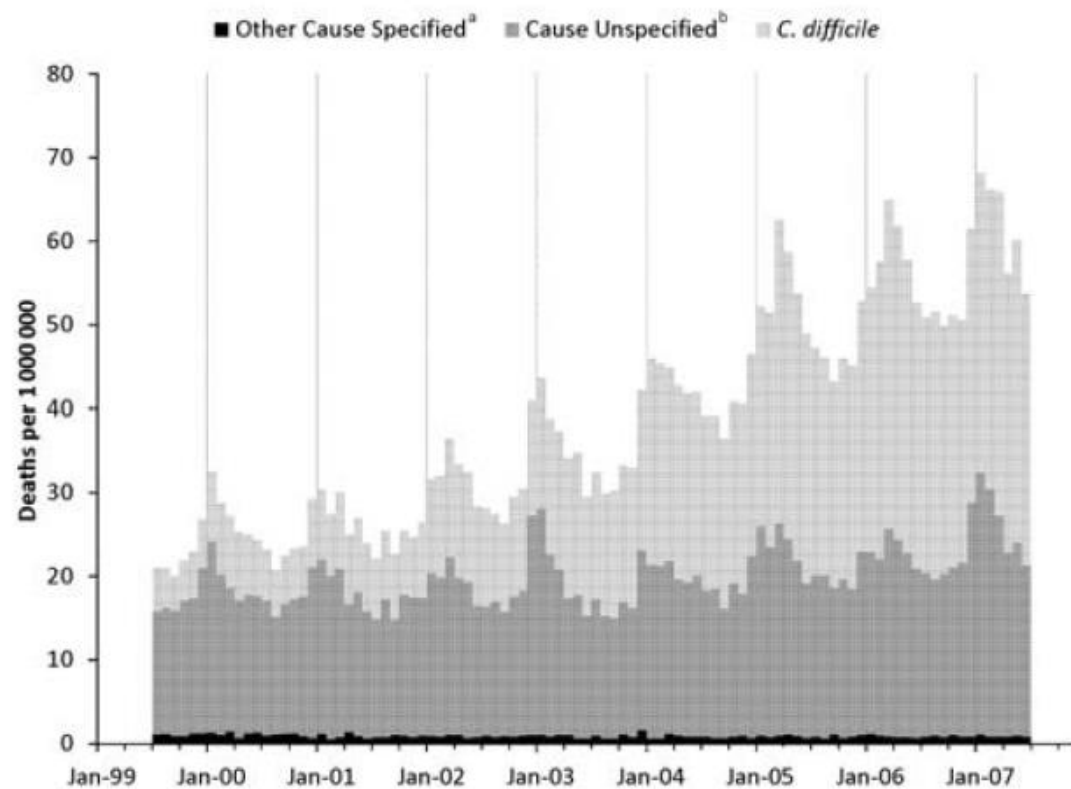
Obsah sdělení

Klinický význam onemocnění a jeho formy

Diagnostika a současné léčebné možnosti

Závěry pro praxi

Klinický význam infekcí *C. difficile*

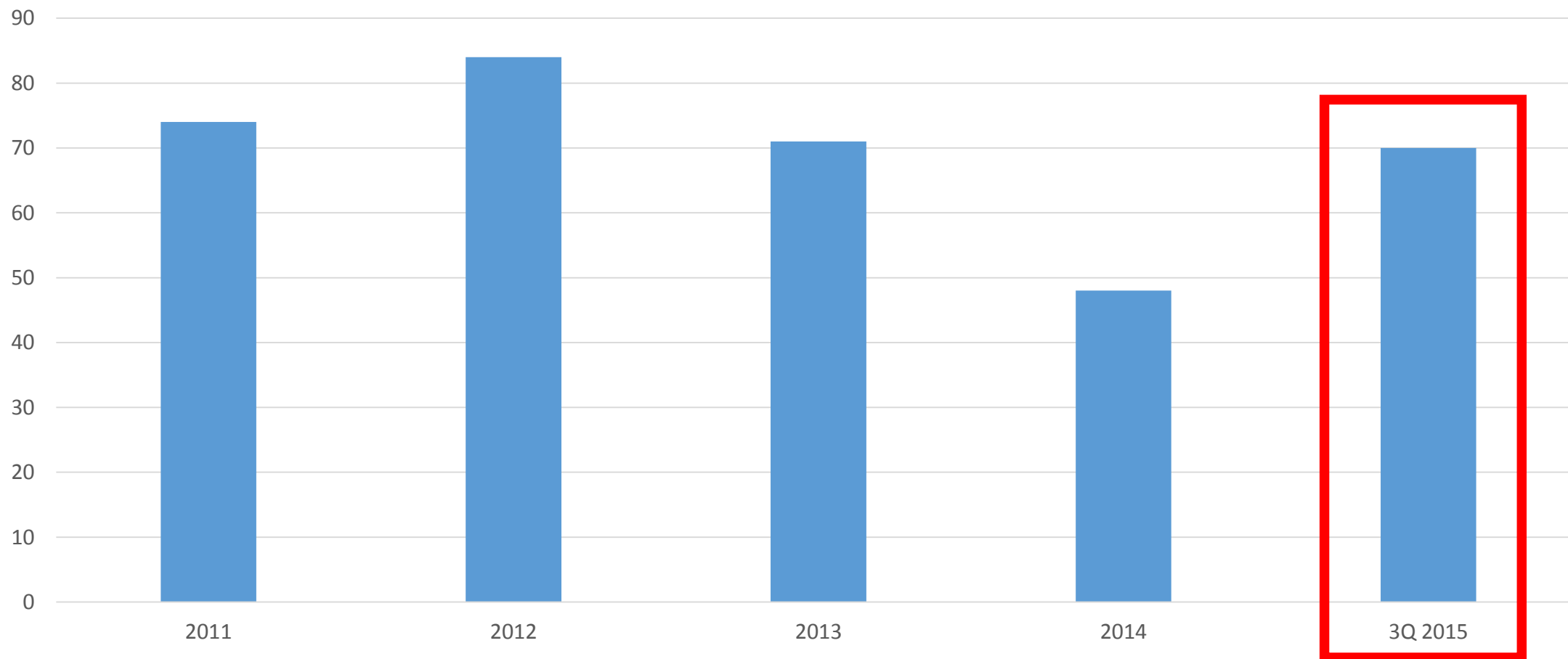
Výskyt během hospitalizace

1 %

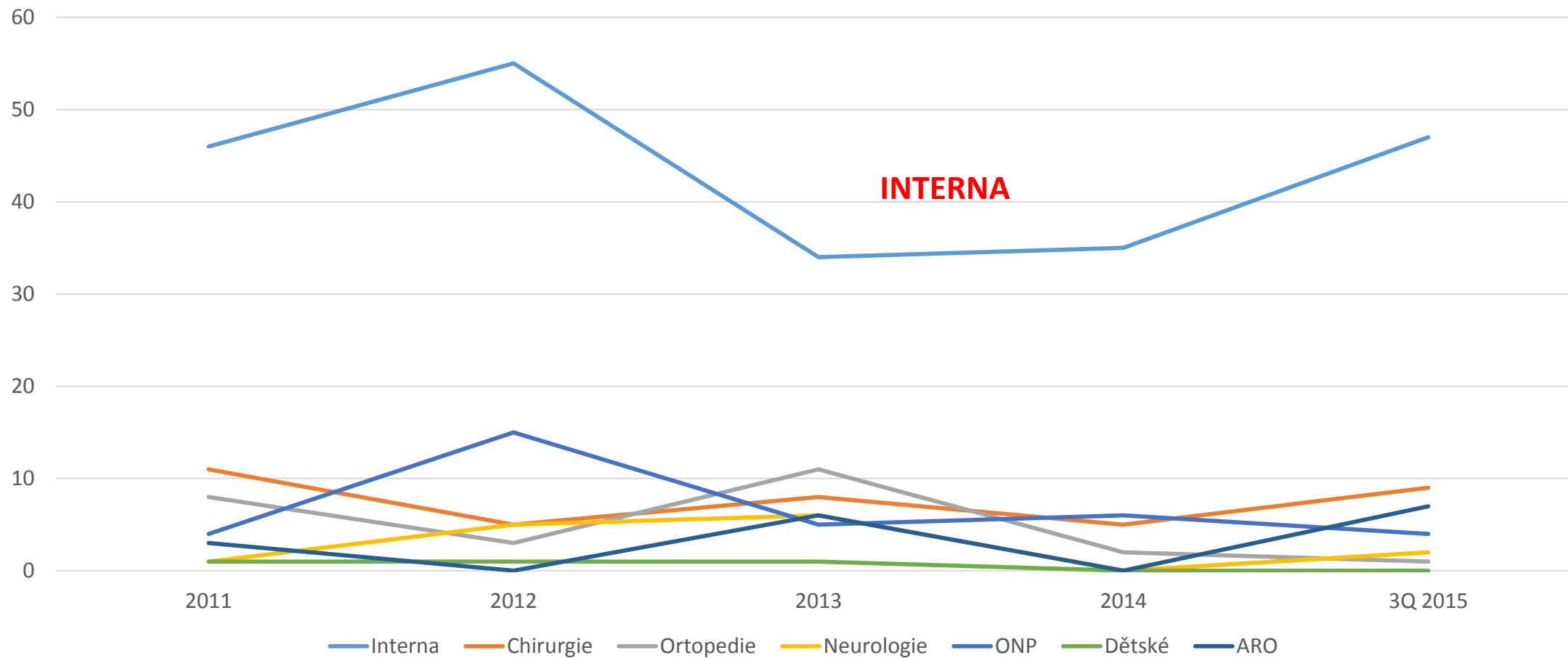
0,4 %

Výskyt CDI v Nemocnici ve Frýdku-Místku 0,6 %

Výskyt – jednotlivá oddělení

Nemocnice ve Frýdku-Místku

Hospitalizační
mortalita 29%

Věk > 70 let
OR 2.599
(p=0.021)

UNITED EUROPEAN
GASTROENTEROLOGY
ueg week

22nd United European Gastroenterology Week
October 18 - 22, 2014 | Vienna, Austria

AGE IS THE MAIN RISK FACTOR OF MORTALITY AMONG PATIENTS WITH CLOSTRIDIUM DIFFICILE INFECTION

**Beskydské
Gastrocentrum**
Kolonoskopie.cz

Vítek P.^{1,2}, Zela O.¹, Mikoviny Kajzrlíkova I.¹, Kuchar J.¹, Chalupa J.¹

¹Beskydy Gastrocentre, Internal medicine department, Hospital Frýdek-Místek, Frýdek-Místek, Czech republic, ²Department of Clinical Studies, University of Ostrava, Faculty of Medicine, Ostrava, Czech Republic

CONCLUSION

Patients with CDI had overall hospital mortality 29%. 22% of patients have onset of their disease in the community. Age over 70 was the only risk factor of mortality in our group of patients. We believe that novel treatment strategies should be considered preferably in elderly patients.

INTRODUCTION

Clostridium difficile infection (CDI) has become important cause of hospital morbidity and mortality during last decade. Recurrent CDI is difficult to treat and novel therapies (i.e. fecal transplantation) are evaluated in this group of patients. In our retrospective study we have decided to analyze group of patients with CDI from last three years in our hospital.

AIMS&METHODS

All patients with CDI from all hospital departments diagnosed during period from 1/2011 to 12/2013 were included in the study. Information about sex, age, previous antibiotic treatment, PPI therapy, various comorbidities (trauma, imobility, diabetes, dementia, COPD, IBD) and type of department (surgical/internal) were obtained. Community onset of CDI was also recorded. Hospital mortality was analyzed in univariate analysis (Table 1, Table 2).

RESULTS

Our group consists of 174 patients, 84 men, 90 women, average age 74 years. 27 patients had a recurrent disease (up to 4 recurrences). 51 patients died during hospital stay (hospital mortality 29%) (Graph 1). Majority of patients stayed in internal medicine department (100/174, 57%). 39 patients (22%) had onset of disease in the community (Graph 2). In univariate analysis only patients with age over 70 years (119/174) had significantly higher mortality than those with age under 70 (53/174) (OR 2.599, 95%CI 1.158-5.836, p=0.021). Other variables were not significant.

Table 1
Univariate analysis of risk factors for hospital mortality

Risk factor	OR	95% CI	p
Male gender	0.933	0.485-1.794	0.836
PPI use	1.758	0.872-3.542	0.125
Age ≥ 70	2.599	1.158-5.836	0.021

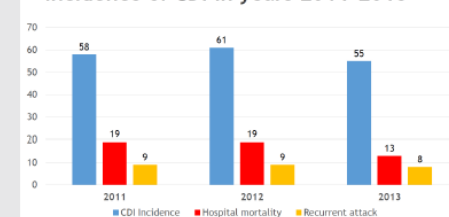
Table 2
Univariate analysis of risk factors for recurrence of CDI

Risk factor	OR	95% CI	p
Male gender	1.300	0.564-2.999	0.538
PPI use	0.690	0.298-1.598	0.387
Age ≥ 70	1.224	0.481-3.115	0.671

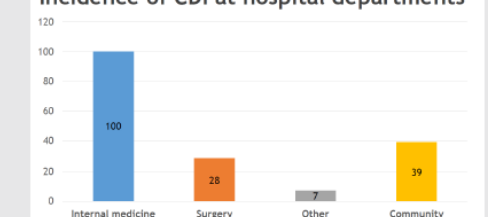
Figure 1
Typical endoscopic appearance of pseudomembranous colitis

Graph 1
Incidence of CDI in years 2011-2013

Graph 2
Incidence of CDI at hospital departments

Rizikové faktory onemocnění

Antibiotická terapie
(fluorochinolony, aminopeniciliny, cefalosporiny)

Hospitalizace
Věk > 65let
Závažné komorbidity
Imunosuprese
Nespecifický střevní zánět
Terapie PPI

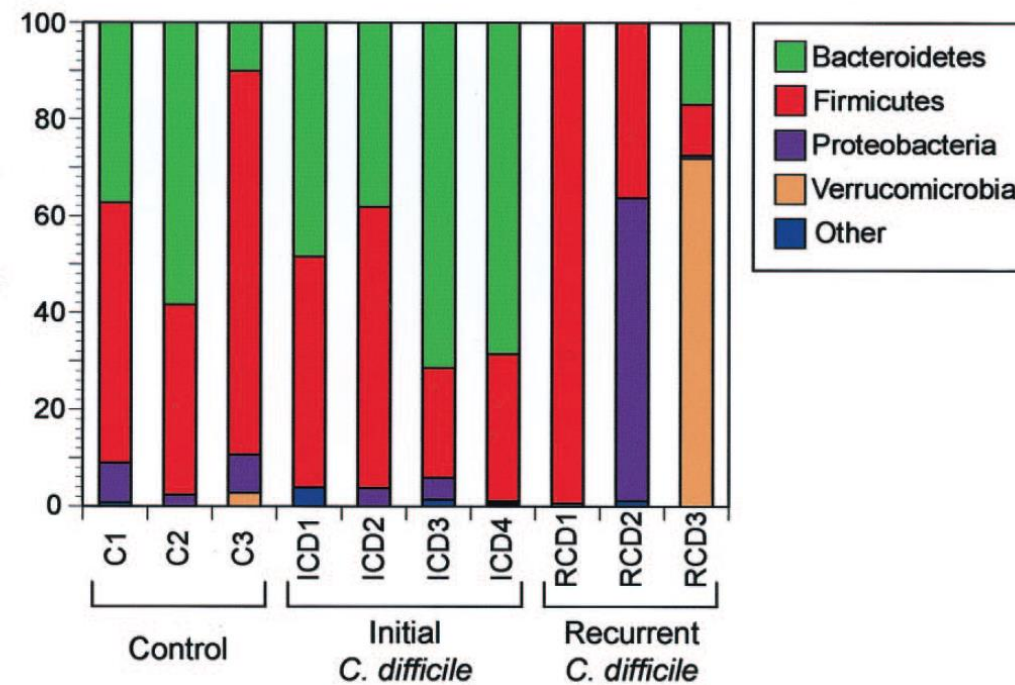
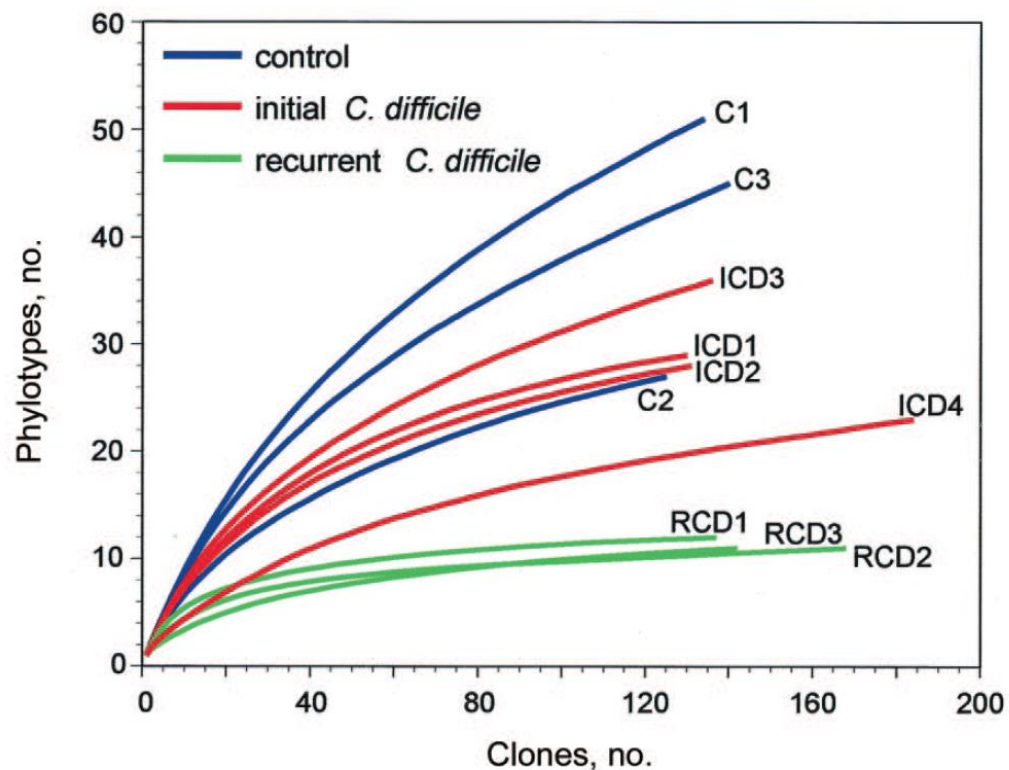
Paradigma vzniku onemocnění

Kolonizační rezistence střevních mikroorganismů

Antimikrobiální
terapie

Bakteriální přerůstání toxigenními kmeny CD

Snížení diverzity střevního mikrobiomu u CDI

Chang J., *J Infect Disease* 2008

Klinické varianty onemocnění

Asymptomatické nosičství

Průjem s kolitidou

Pseudomembranózní kolitida

Fulminantní kolitida

Až 50% iniciálních infekcí vznikne v komunitě !

Campbell, Control Hosp Epidemiol 2009

Sklon k recidivám – relaps ze spór, reinfekce (F-M 15% recidiv)

Každá recidiva zvyšuje riziko další recidivy (25% → 40% → 65%)

Huebner, Gastroenterol Hepatol 2006

V

Obsah sdělení

Klinický význam onemocnění a jeho formy

Diagnostika a současné léčebné možnosti

Závěry pro praxi

Diagnostika

Anamnéza

Stanovení toxinu (EIA)

Kultivační vyšetření

Stanovení glutamátdehydrogenázy (GDH)

Stanovení genu pro toxin (PCR)

Není všechno Clostridium difficile!

Není jiná příčina průjmu?

Kolonizace toxigenním kmenem je přítomná až u 30% hospitalizovaných

Rozhodující je **průkaz volného toxinu**, ne kultivace toxigenního kmenu!

Planche, Lancet Inf Disease 2013

Léčebné postupy a používané preparáty

Vysazení antibiotik

Režimová opatření

Metronidazol

Vancomycin

Fidaxomicin

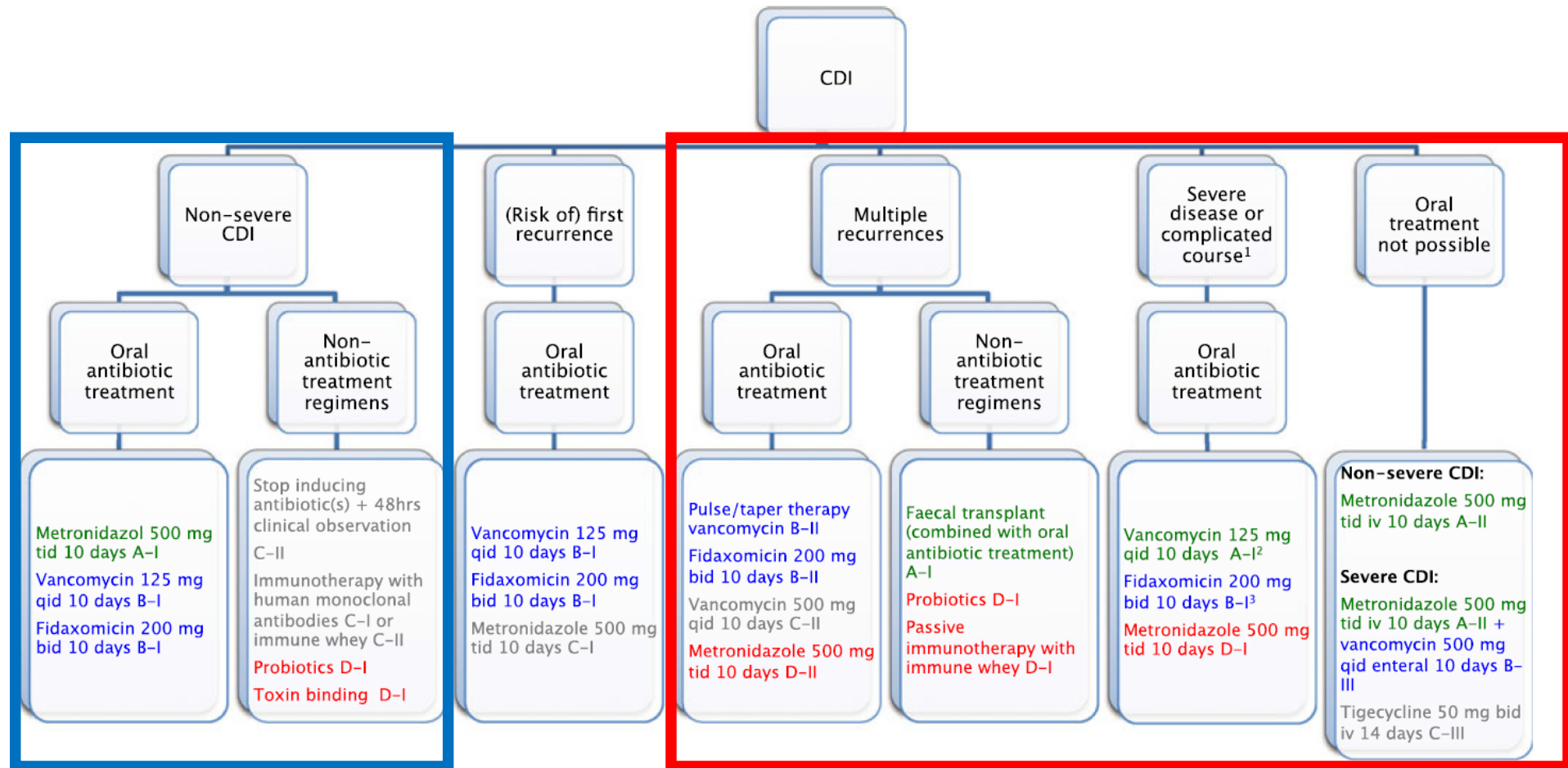
Rifaximin

Fekální bakterioterapie

Monoklonální protilátky proti toxinu

Kolektomie, ileostomie + laváž tračníku

ESCMID guidelines 2014

Obecné zásady terapie CDI

Obvyklá délka terapie při první atace 10-14 dnů

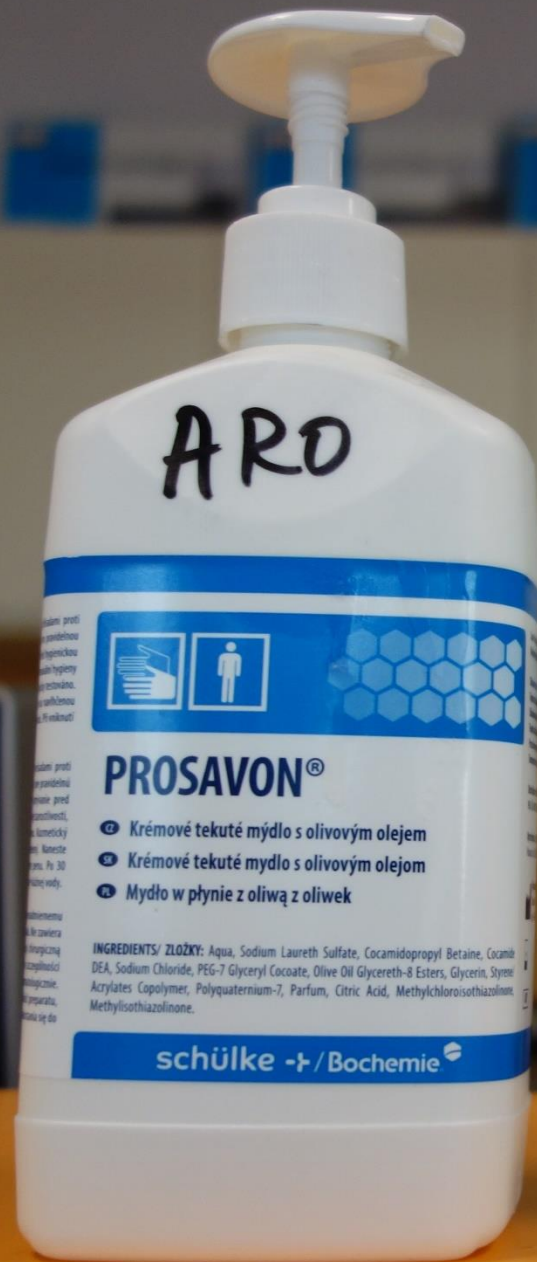
Recidivy – protrahované režimy léčby

Pokud je možno, tak vždy vysadit původní antibiotika

Izolace nemocných, samostatné toalety

Edukace uklízeček

Hygiena rukou

Metronidazol

Perorálně   3xdenně 500mg
Intravenózně   3xdenně 500mg (těžké formy)

NÚ – periferní neuropatie, nauzea, kovová pachuť v ústech

Srovnatelný s vancomycinem pro 1.ataku

Zar, Clin Infect Dis 2007

Horší než vancomycin u těžké infekce a u rekurence

Johnson, Clin Infect Dis 2014

Vancomycin

Perorálně	4xdenně 125mg
Perorálně	4xdenně 500mg (těžké formy)
Retenční klyзма	4xdenně 500mg ve 100ml FR (těžké formy)

Intermitentní a pulsní terapie (relapsy)

McFarland, Am J Gastroenterol 2002

NÚ: výskyt vancomycin-rezistentních enterokoků (VRE)

Fidaxomicin

Perorálně   2xdenně 200mg

Cílená inhibice RNA polymerázy *C.difficile* – baktericidní účinek

Užší antimikrobiální spektrum, menší alterace anaerobní mikroflóry

Tannock, Microbiology 2010

↓ riziko rekurence onemocnění

Louie, NEJM 2011

Rifaximin

Samostatná terapie není účinná

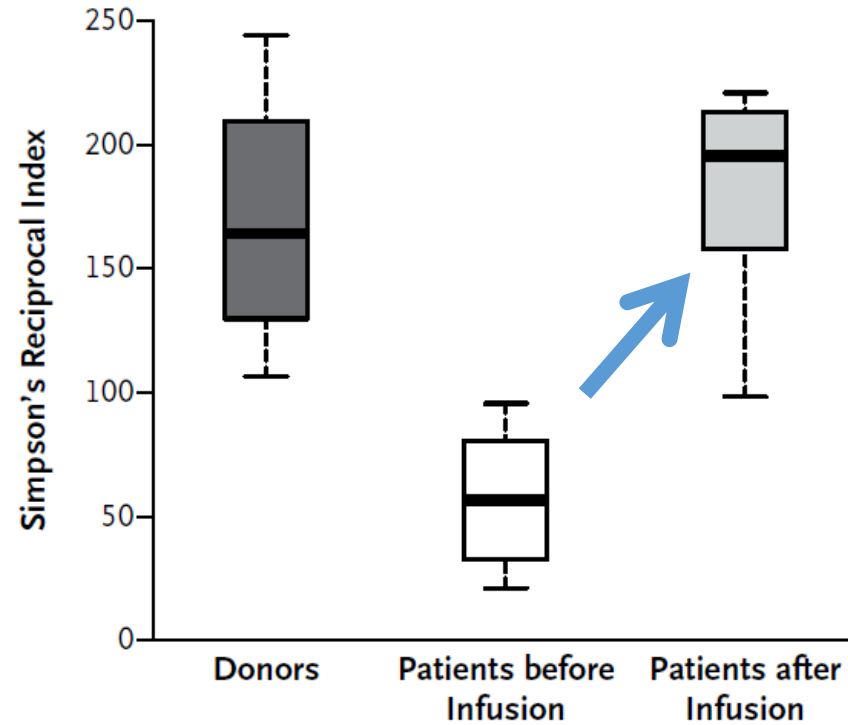
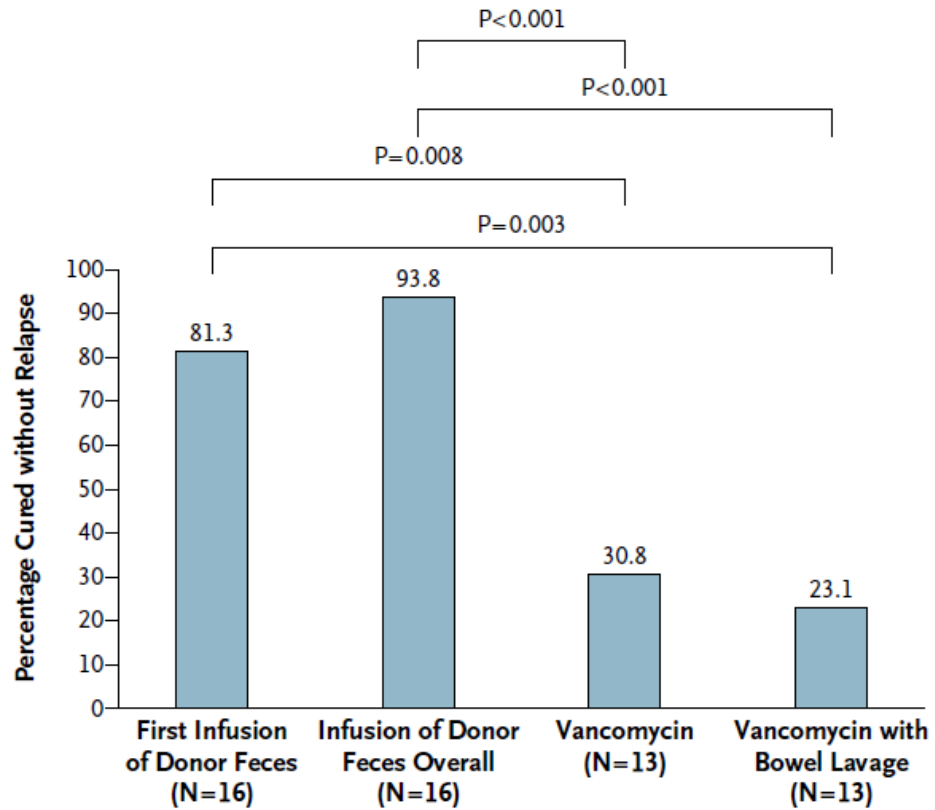
Sekvenční terapie po léčbě vancomycinem
„chaser“

↓ počet rekurencí

Johnson, Clin Inf Dis 2007

Fekální bakterioterapie

Van Nood et al., NEJM 2013

Probiotika

Postavení v prevenci CDI – užívání s ATB (RR 0.34, CI 0.24-0.49)

Použití jako adjuvantní terapie lehké CDI u nemocných bez komorbidit

Hempel, JAMA 2012

V prospektivní studii neúčinná v prevenci CDI

(Lactobacillus acidophilus + Bifidobacterium bifidum)

(RR 0.71, CI 0.34-1.47, p=0.35)

Allen, Lancet 2013

Ostatní metody

Monoklonální ATB proti toxinu - doplňková léčba snižující riziko rekurence

Lowy, NEJM 2010

Chirurgická léčba

Subtotální kolektomie

Ileostomie + kolonická laváž vancomycinem – záchrana kolon v 93 %

Neal, Ann Surg 2011

Predikce průběhu – ATLAS skóre

Parameter	0 points	1 point	2 points
Age	< 60 years	60 – 79 years	≥ 80 years
Treatment with systemic antibiotics during CDI therapy (≥ 1 day)	No	—————	Yes
Temperature	≤ 37.5°C	37.6 – 38.5°C	≥ 38.6°C
Leukocyte count (total)	< 16,000	16,000 – 25,000	> 25,000
Albumin (serum)	> 35 g/L	26 – 35 g/L	≤ 25 g/L
Serum creatinine (as a measure of renal function)	≤ 120 μmol/L	121 – 179 μmol/L	≥ 180 μmol/L

Skóre vyšší než 6, úspěšnost léčby < 50%

Miller M., BMC Infectious Diseases 2013

Obsah sdělení

Klinický význam onemocnění a jeho formy

Diagnostika a současné léčebné možnosti

Závěry pro praxi

Závěry pro praxi

Základním preventivním opatřením zůstává racionální ATB terapie

Léčebné režimy jsou v současné době standardizovány a zahrnují cílené aplikace antibiotik, případně fekální bakterioterapii, role probiotik je minoritní

Nedílnou součástí léčby jsou režimová opatření a izolace nemocných

Primář: MUDr. Petr Víttek, Ph.D., MBA

BESKYDSKÉ GASTROCENTRUM
tým sester

BESKYDSKÉ GASTROCENTRUM
tým lékařů

